

Svar på skriftligt spörsmål SSS 349/2021 rd

Svar på skriftligt spörsmål om att medräkna personer som sköter sitt barn hemma i sysselsättningsgraden

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spörsmål SS 349/2021 rd undertecknat av riksdagsledamot Pekka Aittakumpu/cent:

Varför räknas inte en förälder som är vårdledig eller mottagare av stöd för hemvård med i sysselsättningsgraden i Finland, och kan regeringen vidta åtgärder för att en förälder som är vårdledig eller mottagare av stöd för hemvård ska betraktas som sysselsatt och räknas med i sysselsättningsgraden?

Som svar på detta spörsmål anför jag följande:

Helheten av arbetskraftsundersökningen, som är Statistikcentralens största enkätundersökning, förnyades i början av år 2021 så att den blev förenlig med EU:s förordning 2019/2240. Innehållet av enkätformuläret för arbetskraftsundersökningen förnyades, och samtidigt genomfördes betydande nationella reformer i arbetskraftsundersökningens datainsamlingsmetod och estimeringsmetoder. De viktigaste förändringarna gäller frågor om arbetstid och när en person definieras som sysselsatt. Efter reformen räknas till exempel föräldralediga personer som sysselsatta.

En person som är frånvarande från arbetet på grund av familjeledighet på undersökningsveckan räknas som sysselsatt, om personen under sin familjeledighet får någon ersättning som är beroende av personens sysselsättningsstatus. En person som är föräldraledig från sitt arbete räknas således som sysselsatt i Finland, eftersom en förälder som stannar hemma på föräldraledighet betalas inkomstrelaterad föräldrapenning.

De förmåner som betalas till vårdlediga personer i Finland är emellertid inte beroende av personens sysselsättningsstatus, och därför räknas en person som är vårdledig under undersökningsveckan som sysselsatt endast om frånvarons uppskattade totala längd är under 3 månader. Den totala frånvarotiden för vårdlediga är ofta längre än tre månader, eftersom den totala frånvarotiden från arbetet räknas utifrån hela frånvarotiden, i vilken också andra familjeledigheter medräknas.

Under beredningen av EU-regleringen strävade Statistikcentralen efter att påverka statistikföringsförfarandena i fråga om sysselsatta personers familjeledigheter på så sätt att kriteriet som gäller inkomstrelaterade ersättningar till en sysselsatt person som är vårdledig skulle ha slopats.

Det finns många skillnader i hur den sociala tryggheten har ordnats i olika länder i Europa, exempelvis i fråga om vilka stöd för familjeledigheter som är inkomstrelaterade. Önskemålet att slopa kriteriet som gäller inkomstrelaterade ersättningar till en sysselsatt person som är familjeledig godkändes dock inte, då EU-regleringen bereddes.

Den nya EU-regleringen som förutsatte ändringar i arbetskraftsundersökningen trädde i kraft i alla medlemsstater den 1 januari 2021. Regleringen bereddes i flera års tid. Det är inte ändamålsenligt att ändra statistikföringsförfarandet i anslutning till arbetskraftsundersökningen i detta skede, och det skulle i praktiken också vara mycket svårt på grund av ärendets anknytning till EU.

Helsingfors 11.6.2021

Arbetsminister Tuula Haatainen